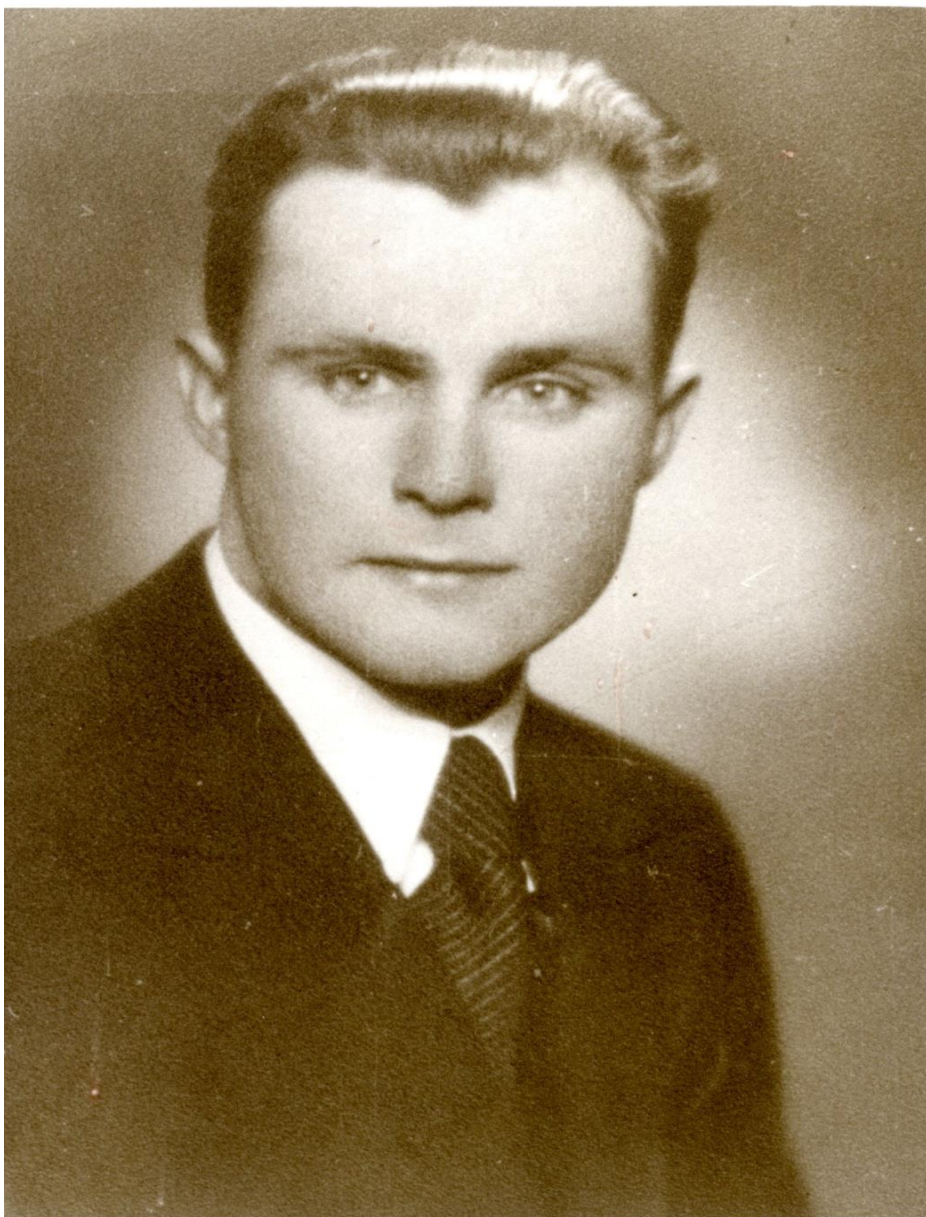

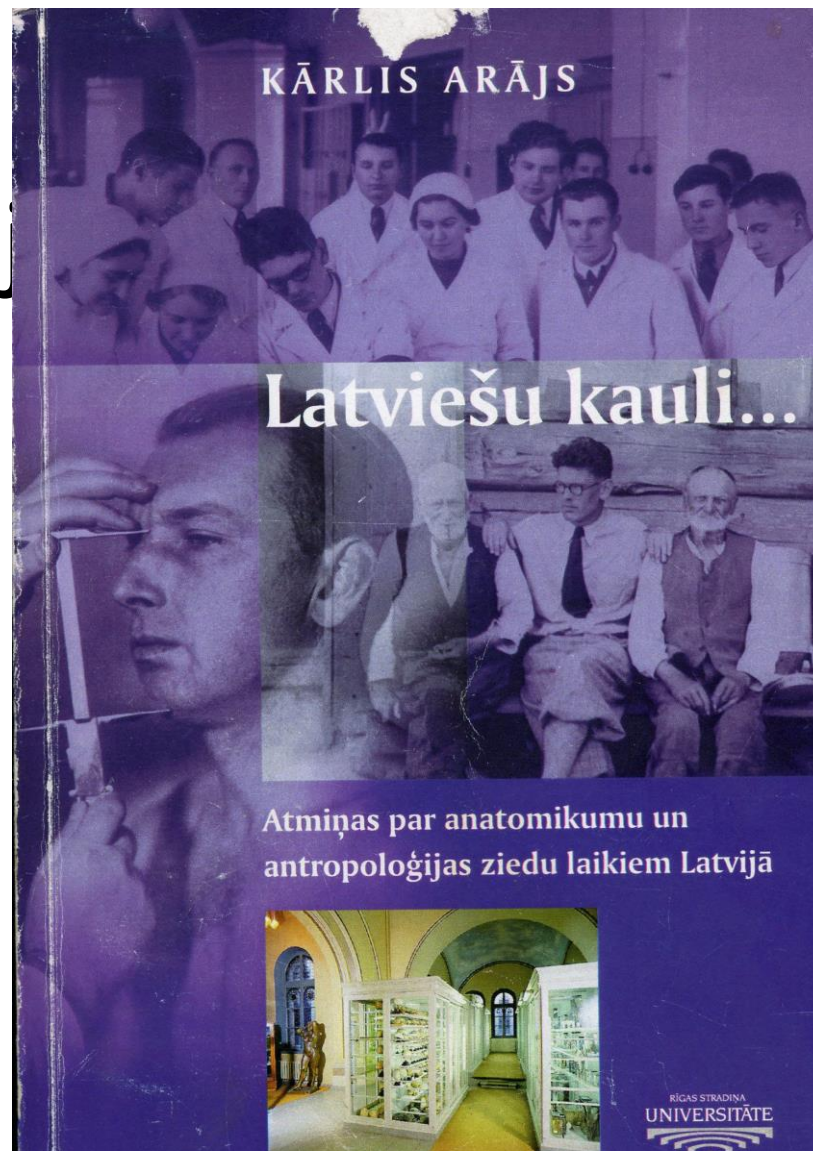

Neiroķirurga

Kārļa Arāja 1939 gada
antropoloģiskās
ekspedīcijas
dienasgrāmata

•R. Grāvere

•P. Stradiņa Medicīnas vēstures muzejs

Iz cilvēkmērītāju gaitām Zemgalē 1939 gadā

- Anatomijas institūta rīkotajās antropoloģiskajās ekspedīcijās1936-1939 gadā prof. J. Prīmaņa uzdevumā cītīgi rakstīju dienasgrāmatas. Aprakstīju svarīgākos notikumus un piedzīvojumus ikdienā. Sevišķu vērību piegriezu izmērītiem cilvēkiem, viņu nostāstiem un dažādām sadzīves īpatnībām.
- 1940 gadā nodibinājās padomju vara . Profesors atkārtoti pārlasīja dienasgrāmatas un atrada, ka šo to vajadzētu palabot. Ja rakstītais nonāktu čekas rokās, dažiem cilvēkiem tas varētu kaitēt.
- Sevišķi daudz nācās piestrādāt pie 1939 gada dienasgrāmatas. Toreiz mērījām vadoņa dzimtenē. Bērzes, Sīpeles un Līvberzes pagastos mērīti tika vairāki ievērojami cilvēki ar nopelniem cīņās pret lieliniekiem.....

Jēkabs Prīmanis (1928-1944)

- Pirmie visaptverošie latviešu antropoloģiskie pētījumi, kas Latvijā tika veikti 20. gs. 30. gadu otrajā pusē ne tika ļāva spriest par latviešu antropoloģiskajām īpašībām, bet kas jo īpaši svarīgi, izvirzīja virkni jaunu pētniecības aspektu, kurus daļēji mēģināja īstenot jau 20. gs. vidū.

8083

L. Ū. Medicīnas fakultātes anatomijas institūts.

Ankete № 822 Fot. № 3/340 Ciltsraksta № _____
 Uzvārds un vārds Cindini Pēteris Dzimš. datums 26.9.1862
 Dzīves vieta Cindini Nodarbošanās agru un dārzeņu audzētājs
 Izglītība Terbatas un seminārs Ticība C.
 Dzimš. vieta Vecpriebeļga
 Ģimenes stāvoklis: neprec.; prec. _____; atr. _____ šķirt. _____
 Sievas vārds _____ dzimš. vieta _____ vec. _____

Bērnu skaits un vecums. Dēli: _____ meitas: _____
 Istenieku skaits. Brāļi: (2) māsas: (1)

Vārds	Dzimš. vieta	Vecums	Vai vēl dzīvo	Nāves cēloņs
Tēva <u>Jēkabs</u>		85	+	rec.
Mātes <u>Ēda Pēteris</u>		63	+	plaušu slim.
Tēva tēva <u>Pēteris</u>		78	+	rec.
" mātes <u>Anna (Kupčova)</u>		73	+	rec.
Mātes tēva <u>Krustins</u>		1	+	
" mātes <u>?</u>				

Seja: 1. rombiska, eliptiska, ovāla, apaļa, stūraina; 2. lēzena, videji velvēta, stipri velvēta.

Piere: 1. stāva, ieslīpa, slīpa; 2. velvēta, lēzena, iedabota.

Vaigu kaulu apvidus: videji, stipri izliekti.

Acs apvidus: Acs sprauga: taisna, slīpa; epicanthus.

Deguns: Sakne: 1. šaura, videji plata, plata; 2. lēzena, videji augsta, augsta.

Mugura: ieliekta stipri, taisna, izliekta stipri, vīļaina.

Nāsis: mazas, videjas, lielās.

Mutes apvidus: Mute: 1. maza, videja, liela; 2. procheilia, orthocheilia, opistocheilia.

Padegunes rieva: dziļa, sekla, trūkst. Deguna-lūpu rievas: vājas, videjas, stipras.

Zoda-lūpas rieva: vāja, videja, stipra.

Zods: 1. vājš, videjs, stiprs; 2. šaurs, videji plats, plats.

Ausis: 1. mazas, videjas, lielās; 2. piegulošas, atgulošas.

Darvina paugurītis: 1. labā, kreisā pusē; 2. vājš, videjs, stiprs.

Auss tilpiņās: 1. mazas, videjas lielās; trūkst; 2. brīvas, pieaugušas.

Konstitūcija: leptosoma, atletiska, pikniska.

Telo subcutona: plāna, videja, bieza.

Ādas krāsa: gaiša, iedzeltana, melnīgsneja.

Acu krāsa № 3 Matu krāsa № 5/7 Matu forma: gluda, plaši, īsi vijaina, cirtaina, sprogaina.

Svars	<u>105 kg</u>	Plaukstu platums	
Ķermeņa garums	<u>177</u>	Pēdas garums	
Tragion'a augstums		„ platums	
Mentum'a „	<u>153</u>	Lielākais galvas garums	<u>20</u>
Suprasternale „	<u>143,2</u>	Lielākais galvas platums	<u>16,7</u>
Symphysion'a „	<u>88,3</u>	Mazākais pieres platums	<u>10,1</u>
Tibiale „		Arcus zygomatici attālums	<u>45,1</u>
Acromion'a „	<u>147</u>	Apakšroku leņķu	<u>12,6</u>
Radiale „		Morfoloģiskais sejas garums	<u>119</u>
Iliospinale „	<u>101,4</u>	Deguna garums	<u>6</u>
Styilion'a „	<u>67,5</u>	Deguna platums	<u>4,7</u>
Dactylon'a „	<u>112,8</u>	Iekšējo acs kakt. attālums	
Roku izplēsmē	<u>94,4</u>	Ārējo „ „ „	
Sēdu garums	<u>43,5</u>	Mutes „ „ „	
Plecu platums	<u>36</u>	Galvas horizontāla aploce	<u>59,2</u>
Distantia cristarum	<u>33</u>	Krašu aploce	<u>106</u>

Asinsgrupa _____

Piezīmes: _____

Datums 6.11.1934.

Novērotājs gint

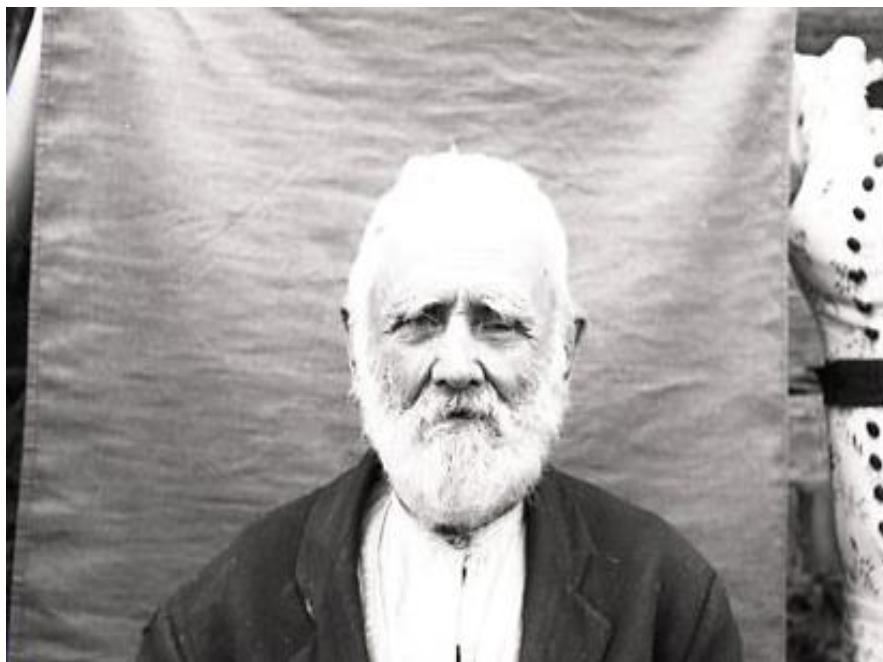

5. Jūnija rītā ar vilcieni ieradāties
Līvberzes stacijā....

Bērzmuiža, Brūmu dzimta A-266

Kristaps Brūms 97 gadi (1842)

“Kad bijis jauns, tēvs devis maizi,
tagad dēls dod, strādājis nekad neesot.”

13656

L. Ū. Medicīnas fakultātes anatomijas institūts.

Ankete № A 266 Fot. № 169-89(10) Cilvēkārsta № A 266

Uzvārds un vārds Brūms Kristaps Dzimš. datums 96 g.

Dzīves vieta Brūm. p. Nodarbošanās maizī, tagad dēls dod, strādājis nekad neesot

Izglītība 4 g. pils. sk. Tēlba Brūm. p.

Dzimš. vieta Brūm. p.

Ģimenes stāvoklis: neprec.; prec. 32 g.; atr. 94 g. šķirt.

Sievas vārds Lība Bītinga dzimš. vieta Smiltene p. vec. 80 +

Bērnu skaits un vecums. Dēli: (1) 1 (2) meitas: (3)

Istenieku skaits. Brāļi: (1) māsas: (3)

Vārds	Dzimš. vieta	Vecums	Vai vēl dzīvo	Nāves cēlonis
Tēva <u>Ansis</u>	<u>Brūm.</u>	<u>80</u>	<u>+</u>	<u>vec.</u>
Mātes <u>Grēda dz. Fribergas</u>	<u>—</u>	<u>75</u>	<u>+</u>	<u>—</u>
Tēva tēva <u>Kristaps</u>	<u>—</u>	<u>80</u>	<u>+</u>	<u>—</u>
„ mātes <u>Grēda (pazīstama mātīte)</u>	<u>—</u>	<u>40</u>	<u>+</u>	<u>—</u>
Mātes tēva <u>—</u>	<u>—</u>	<u>70</u>	<u>+</u>	<u>—</u>
„ mātes <u>Lība</u>	<u>—</u>	<u>75</u>	<u>+</u>	<u>—</u>

Seja: 1. rombiska, eliptiska, ovāla, apļa, stūrainā; 2. lēzēna, videji velvēta, stipri velvēta. ✓

Piere: 1. stāva, iedziļa, slīpa; 2. velvēta, lēzēna, iedobota.

Vaigu kaulu apvidus: videji, stipri izliekti.

Acs apvidus: Acs sprauga: taisna, slīpa; epicanthus.

Deguns: Sakne: 1. šaura, videji plata, plata; 2. lēzēna, videji augsta, augsta.

Mugura: filekta stipri, taisna, izliekta stipri, vilgaina. pr.

Nāsis: mazas, videjas, līklas.

Mutes apvidus: Mute: 1. maza, videja, līkla; 2. procheilia, orthocheilia, opistocheilia.

Padegunes rīeva: dzīla, sekla, trūkst. Deguna-lūpu rīeva: vājas, videjas, stipras.

Zoda-lūpas rīeva: vāja, videja, stipra.

Zods: 1. vājš, videjs, stiprs; 2. šaurs, videji plats, plats.

Ausis: 1. mazas, videjas, līklas; 2. piegulošas, atgulošas.

Darvina paugurītis: 1. laba, kreisā pusē; 2. vājš, videjs, stiprs.

Auss līpiņas: 1. mazas, videjas līklas; trūkst; 2. brīvas, pieaugušas.

„Grūmatrūpnieks” Rīgā. Pils ielā 14. 7614

Pauzeru gimene, Bērzmuiža, 1939

Olga Pauzere dz. Valdovska

Ģenerālis Ludvigs Bolšteins

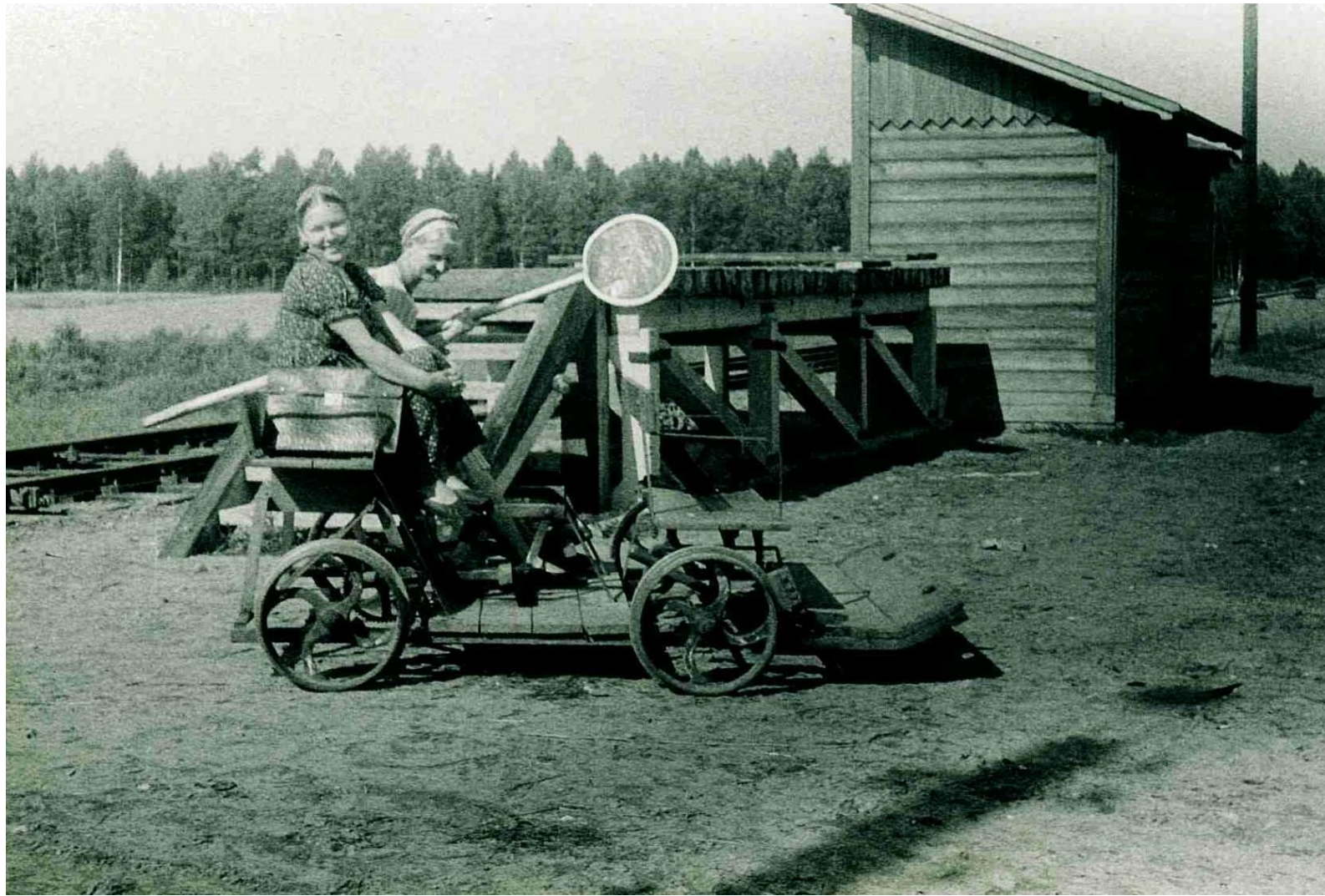

13001

L. Ū. Medicīnas fakultātes anatomijas institū

Ankete № A 523 Fot. № 146-134 (2) Ciltsraksta № 483Uzvārds un vārds Ulmanis Vilis Dzimš. datums 34gDzīves vieta Bēzmn. p. Nodarbošanās lauks.Izglītība paš. sk. Ticība ev. l.Dzimš. vieta Svīķes p.Ģimenes stāvoklis: neprec.; prec. 25g; atr. šķirt.Sievas vārds Elīza Rīnmanīte dzimš. vieta Svīķes p. vec.Bērnu skaits un vecums. Dēli: 1 meitas: 1Istenieku skaits. Brāļi: 2 māšas: 3

Vārds	Dzimš. vieta	Vecums	Vai vel dzīvo	Nāves cēlonis
Tēva <u>Janis</u>	<u>Bēzmn.</u>	<u>41</u>	<u>mē.</u>	<u>neiz.</u>
Mātes <u>Paulīne dz. Rīnmanīte</u>	<u>Mitaupe</u>	<u>52</u>	<u>jā</u>	<u>—</u>
Tēva tēva <u>Jānis</u>	<u>Bēzmn.</u>	<u>60</u>	<u>jā</u>	<u>—</u>
" mātes <u>Līze dz. Lingvīte</u>	<u>—</u>	<u>72</u>	<u>"</u>	<u>"</u>
Mātes tēva <u>Kristaps</u>	<u>Mitaupe</u>	<u>7</u>	<u>"</u>	<u>"</u>
" mātes <u>—</u>	<u>?</u>	<u>?</u>	<u>"</u>	<u>"</u>

Seja: 1. rombiska, eliptiska, ovāla, apaļa, stūrainā; 2. lēzena, vidēji velvēta, stipri velvēta.

Piere: 1. stāva, ieslīpa, slīpa; 2. velvēta, lēzena, ledobota.

Valgu kaulu apvidus: vidēji, stipri izliekti.

Acs apvidus: Acs sprauga: taisna, slīpa; epicanthus.

Deguns: Sakne: 1. šaura, vidēji plata, plata; 2. lēzena, vidēji augsta, augsta.

Mugura: ielektā stipri, taisna, izliektā stipri, vilpaina.

Nāsis: mazas, vidējas, lielas.

Mutes apvidus: Mute: 1. maza, vidēja, liela; 2. procheilla, orthocheilla, opistocheilla.

Padeģunes rieva: dziļa, sekla, trūkst. Deguna-lūpu rievas: vājas, vidējas, s.

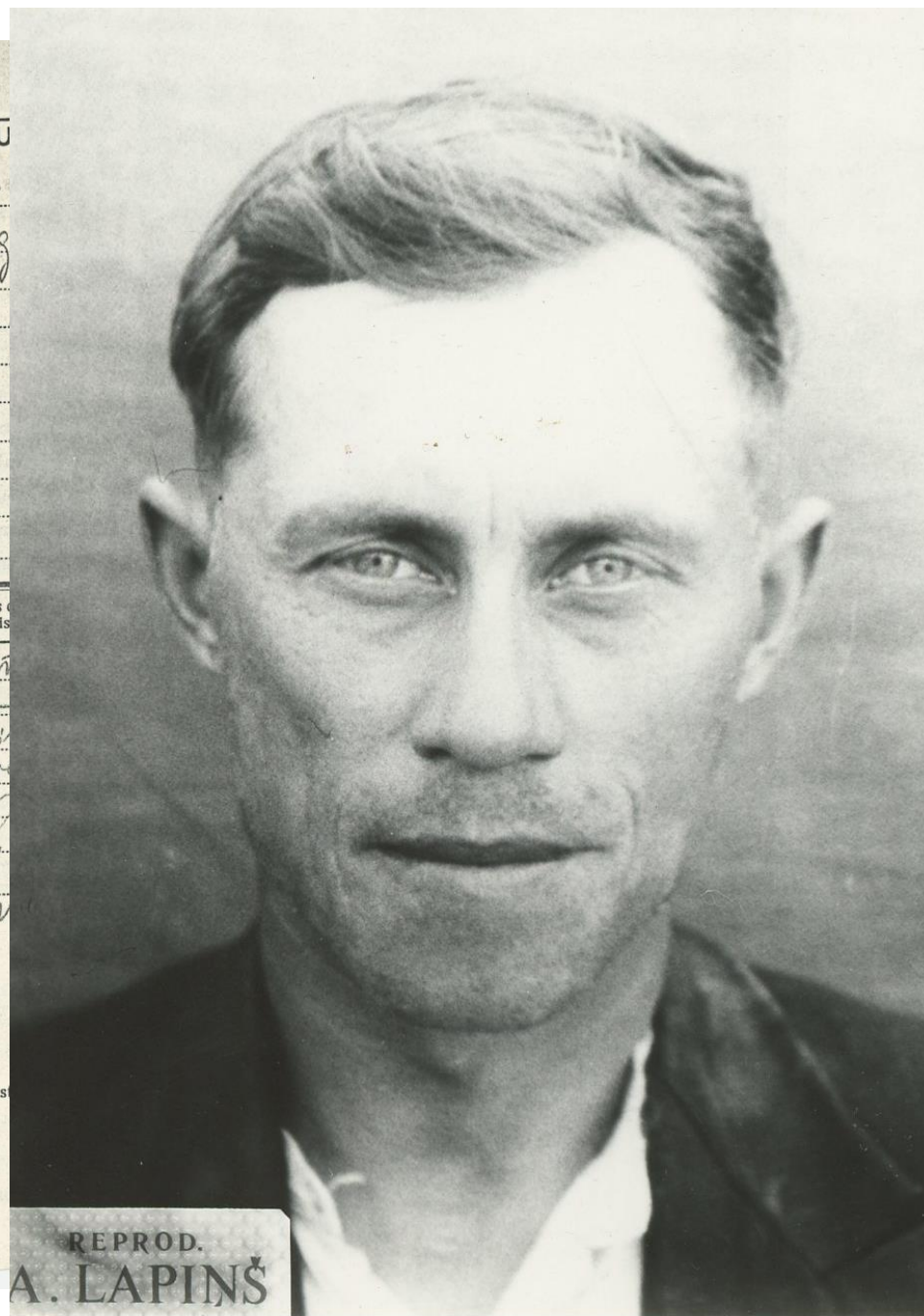
Zoda-lūpas rieva: vāja, vidēja, stipra.

Zods: 1. vājš, vidējs, stiprs; 2. šaurs, vidēji plats, plats.

Ausis: 1. mazas, vidējas, lielas; 2. piegulošas, atgulošas.

Darvina paugurītis: 1. labā, kreisā pusē; 2. vājš, vidējs, stiprs.

Auss lipiņas: 1. mazas, vidējas lielas; trūkst; 2. brīvas, pieaugušas.

REPROD.
A. LAPINŠ

